

**Zespół Szkół Mechaniczno – Samochodowych
w Zabrze**

**SZKOLNY PROGRAM
PROFILAKTYKI**

Spis treści

- 1.** Podstawy prawne tworzenia szkolnego programu profilaktyki.
- 2.** Wstęp.
- 3.** Cele szkolnego programu profilaktyki.
- 4.** Struktura programu.
- 5.** Proponowane rozwiązania metodyczne.
- 6.** Wykaz zasad i norm dotyczących wszystkich członków społeczności szkolnej.
- 7.** Współpraca z rodzicami.
- 8.** Monitorowanie i ewaluowanie szkolnego programu profilaktyki.
- 9.** Baza szkoły.

1. Podstawy prawne tworzenia Szkolnego Programu Profilaktyki.

Podstawy prawne, na które powołujemy się przy tworzeniu szkolnego programu profilaktyki, stanowią:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2002r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół zawarto w **Dzienniku Ustaw Nr 10 poz. 96 z 2002r.**

W ust. 1 pkt. 1 otrzymał brzmienie:

„1. Cele i zadania szkoły wynikające z przepisów prawa oraz uwzględniające program wychowawczy szkoły i program profilaktyki dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, o których mowa w odrębnych przepisach.”

W ust. 2 otrzymał brzmienie:

„2. Program wychowawczy szkoły i program profilaktyki, o których mowa w ust. 1 pkt. 1, uchwała rada pedagogiczna po zasięgnięciu opinii rady rodziców i samorządu uczniowskiego.”

Akt wykonawczy w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół zawarto w **Dzienniku Ustaw Nr 51 poz. 458 z dnia 26 lutego 2002 r.**

„Działalność edukacyjna szkoły jest określona przez:

1. Szkolny zestaw programów nauczania, który uwzględniając wymiar wychowawczy, obejmuje całą działalność szkoły z punktu widzenia dydaktycznego,
2. Program wychowawczy szkoły, który opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i jest realizowany przez wszystkich nauczycieli,
3. Program profilaktyki dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, który opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.”

Dodatkowo opieraliśmy się na następujących aktach prawnych:

1. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej* z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz.483, art. 72).

2. *Konwencja o prawach dziecka*, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. Nr 120 poz. 526, art. 3, 19 i 33).
3. *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty* (Dz. U. Nr 67 poz. 329 z późniejszymi zmianami, art. 1).
4. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* (Dz. U. Nr 51 poz. 458 i Dz. U. z 2003 r. Nr 210, poz. 2041).
5. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół* (Dz. U. z 2001 r. Nr 61 poz. 624 i Dz. U. z 2002 r. Nr 10, poz. 96 oraz Dz. U. z 2003 r. Nr 146, poz. 1416). W załącznikach - § 2 ust.1, 2: § 16 b, 1 – *Statut szkoły określa prawa ucznia...*, § 16 b 2 – *Statut szkoły określa obowiązki...* .
6. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego* (Dz. U. z 1999 r. Nr 67, poz. 67, poz. 756 i Dz. U. z 2002 r. Nr 121, poz. 1037).
7. *Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r.* (Dz. U. Nr 111 poz. 35).
8. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w działalności promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym* (Dz. U. Nr 112, poz 537).
9. *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. Nr 35, poz. 230 i ost. zm. z 25 czerwca 2002 r. Dz. U. Nr 84, poz. 763).
10. *Uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich.*
11. *Rezolucja Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. w sprawie opracowania rządowego programu zapobiegania i eliminowania zjawiska wykorzystywania seksualnego nieletnich* (Monitor Polski Nr 50 poz. 476).

- 12.** *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem* (Dz. U. Nr 26, poz. 226).
- 13.** *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 24 kwietnia 1997 r.* (Dz. U. Nr 75, poz. 468).
- 14.** *Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych* (Dz. U. Nr 10, poz. 55).

2. Wstęp

W rozumieniu potocznym profilaktyka oznacza zapobieganie występowaniu zjawisk niepożądanych. Według W. Okonia **profilaktyka** to ogół działań zapobiegających niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się ludzi. W pedagogice oznacza zapobieganie powstawaniu u dzieci niepożądanych przyzwyczajień i postaw, błędów w uczeniu się lub postawie ciała. W tym znaczeniu profilaktyka oznacza wszelkie pożądane oddziaływanie pedagogiczne, wytwarzające bowiem jakieś wartościowe cechy, jednocześnie zapobiega powstawaniu cech niepożądanych lub ich utrwaleniu się (1 Por. W. Okoń, Nowy Słownik Pedagogiczny, Warszawa 1998r. s.315-316).

Współczesne podejście profilaktyki obejmuje trzy stopnie działań profilaktycznych:

- Profilaktyka stopnia I – skierowana do grup niskiego ryzyka, obejmująca szerokie i niezdiagnozowane grupy osób, której celem jest promocja zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji zachowań ryzykownych.
- Profilaktyka stopnia II- adresowana do grup podwyższonego ryzyka i osób po inicjacji zachowań ryzykownych, której celem jest obniżenie czasu i głębokości dysfunkcji oraz wycofanie się z ryzykownego działania.
- Profilaktyka stopnia III- skierowana do grup wysokiego ryzyka obejmująca działania lecznicze, rehabilitacyjne oraz resocjalizacyjne, której celem jest przeciwdziałanie rozszerzaniu się degradacji społecznej oraz powrót do normalnego funkcjonowania.

Celem profilaktyki jest ochrona ucznia przed wszelkimi zakłóceniami rozwoju.

Prowadzenie ucznia ku dojrzałości jest zarówno wychowywaniem jak i profilaktyką prowadzoną przede wszystkim przez dom rodzinny, a wspomagany przez szkołę.

Po rozpoznaniu środowiska uczniów Zespołu Szkół Mechaniczno – Samochodowych w Zabrze, okazało się, najczęściej spotykane w nim czynniki ryzyka to:

- nieporadność wychowawcza rodziców – wielu rodziców nie posiada odpowiednich umiejętności wychowawczych, koniecznych do prawidłowego pokierowania rozwojem, zwłaszcza psychicznym i dydaktycznym dziecka,
- niska motywacja do nauki – zjawisko nasilające się w ostatnich latach. Wiedza i nauka przestały być wartością, dla której warto poświęcić czas i wysiłek,
- wagarowanie uczniów
- papierosy – palenie papierosów jest rozpowszechnionym zjawiskiem wśród

młodych ludzi, to też przejaw chęci bycia dorosłym w negatywnym tego słowa znaczeniu, szpan,

- alkohol – bardzo dużo młodych ludzi pije alkohol towarzysko. Traktuje picie jako sposób na spędzanie czasu wolnego,
- narkotyki – młodzież zażywa narkotyki najczęściej w celach rozrywkowych, jako sposób spędzania wolnego czasu oraz traktuje je jako ucieczkę od problemów,
- agresywne zachowania wobec innych – krytyka, wyśmiewanie, szydzenie z osób różniących się jakąś cechą, pochodzeniem itd.;
- nieumiejętność radzenia sobie w sytuacjach stresowych
- brak właściwych postaw i zachowań:
 - niestosowny strój,
 - niewłaściwe korzystanie z telefonów komórkowych i urządzeń elektronicznych,
 - używanie wulgaryzmów,
 - występowanie na terenie szkoły „eurosierot”.

Kryteria efektywności działań profilaktycznych.

Na podstawie przeprowadzonych w roku szkolnym 2009/2010 i 2010/2011 badań ankietowych w czerwcu i we wrześniu, zostały sformułowane wnioski do dalszej profilaktycznej pracy szkoły.

Szkolny program profilaktyki ma za zadanie wspomaganie szkolnego programu wychowawczego. Stąd też proces jego konstruowania i wdrażania opiera się na odpowiedniej identyfikacji problemów oraz wszechstronnej diagnozie środowiska szkolnego. Program profilaktyki promuje przede wszystkim zdrowy, aktywny tryb życia, zapobiega uzależnieniom, przemocy, zaburzeniom emocjonalnym.

Sojusznikami w realizacji programu są:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zabrze
- Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrze
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrze

- Sąd Rodzinny i Nieletnich w Zabrzu
- Kuratorzy sądowi
- Straż Miejska
- Policja
- rodzice oraz wszyscy pracownicy szkoły

Zespół Szkół Mechaniczno – Samochodowych w Zabrzu stale współpracuje z wyżej wymienionymi instytucjami. Jednak w niektórych sytuacjach do współpracy pozyskujemy inne poprzez szukanie i nawiązywanie nowych kontaktów. Szkoła korzysta także z ofert różnych instytucji, w celu realizacji przedstawień spektakli profilaktyczno-educacyjnych.

Szkolny program profilaktyki jest ściśle powiązany ze Szkolnym Programem Wychowawczym.

2. Cele szkolnego programu profilaktyki

Celem programu profilaktycznego jest przygotowywanie młodego człowieka do dokonywania wyborów takich, aby nie szkodziły ani jemu samemu ani innym. Jest to pomoc w pracy nad samorozwojem i kształtowaniem systemu wartości młodzieży.

Aby osiągnąć ten cel szkoła będzie:

- promować zdrowy, aktywny tryb życia,
- informować uczniów i rodziców o skutkach palenia papierosów, używania alkoholu, narkotyków, zachowań agresywnych,
- uczyć kultury korzystania z telefonów komórkowych,
- eliminować wulgaryzmy, propagować kulturę języka,
- wymagać stosownego stroju w szkole,
- wypracowywać umiejętność podejmowania właściwych decyzji,
- kształtować odpowiedzialność za ochronę zdrowia własnego i innych,
- uczyć umiejętności radzenia sobie ze stresem,
- ćwiczyć zachowania asertywne, empatii,
- wspierać rozwój fizyczny i intelektualny,
- uczyć efektywnego spędzania wolnego czasu,
- rozwijać zainteresowania uczniów (koła zainteresowań, konkursy, olimpiady),
- wzmacniać poczucie własnej wartości, wiary w siebie i swoje możliwości,
- ćwiczyć umiejętność komunikacji, wyrażania własnych opinii, przekonań i poglądów,
- ćwiczyć sposoby kontroli emocji,
- uczyć sposobów rozwiązywania problemów,
- kształtować postawy tolerancji, szacunku do drugiego człowieka,
- wspierać relacje rodzic – uczeń - nauczyciel, w celu tworzenia właściwego klimatu szkoły zapewniającego podmiotowość i bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców,
- rozwijać umiejętności wychowawcze rodziców (pedagogizacja rodziców),
- wzbudzać świadomość odczuwania własnych nastrojów, emocji oraz pomagać w formułowaniu (nazywaniu) ich.

3. Struktura programu

Program skierowany jest do całej społeczności szkolnej.

W szkole realizowana jest przede wszystkim profilaktyka pierwszorzędowa, której zadaniem jest przeciwdziałanie zagrożeniom, wspieranie procesu wychowania oraz identyfikacja osób będących w grupie podwyższonego ryzyka. W przypadku rozpoznania uczniów z grupy drugiej i trzeciej szkoła (pedagog szkolny) kieruje takie osoby do współpracujących z nią placówek – przede wszystkim do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Zabrze itp.

Stosowane są następujące strategie:

- informacyjne – ich celem jest dostarczanie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienia dokonywania racjonalnego wyboru,
- edukacyjne – ich celem jest pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych społecznych (umiejętności nawiązywania kontaktów z ludźmi, radzenie sobie ze stresem, samoprezentacji, rozwiązywania konfliktów, opierania się naciskom otoczenia),
- sytuacyjne – ich celem jest symulowanie lub wykorzystywanie już istniejących okoliczności, przypadków dla potrzeb wzbudzenia odpowiednich emocji, kształtowania empatii lub też skłaniania uczniów do refleksji.

5. Propagowane rozwiązania metodyczne

A) Działania zmierzające do wyeliminowania nieporadności wychowawczej rodziców.

CELE OGÓLNE	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	WYKONAWCY
1. Kształcenie umiejętności wychowawczych rodziców	Udzielanie pomocy pedagogicznej rodzicom	- indywidualne rozmowy, - spotkania z rodzicami	- wychowawcy klas - pedagog szkolny - dyrekcja szkoły
2. Wzbudzenie świadomości odpowiedzialności rodzicielskiej oraz ciągłości i jednolitości oddziaływań wychowawczych	Angażowanie rodziców do ścisłej współpracy wychowawczej ze szkołą	- rozwiązywanie indywidualnych problemów - organizacja uroczystości, imprez z udziałem rodziców i przy ich pomocy	- wychowawcy klas - nauczyciele - pedagog szkolny - dyrekcja szkoły

B) Działania zmierzające do podniesienia motywacji do nauki.

CELE OGÓLNE	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	WYKONAWCY
1. Wzbudzenie chęci do wysiłku intelektualnego u młodzieży	Wzmacnianie motywacji uczniów do nauki	- indywidualne rozmowy	- nauczyciele - wychowawcy klas - pedagog szkolny
2. Rozwój samoświadomości, realnej samooceny	Wzmacnianie poczucia własnej wartości	- indywidualne rozmowy	- nauczyciele - wychowawcy klas - pedagog szkolny

C) Działania zmierzające zapobieganiu wagarowaniu

1. NAUCZYCIEL

CELE OGÓLNE	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	WYKONAWCY
1. Wspomaga ucznia w budowaniu poczucia własnej wartości	Przygotowanie nauczycieli do realizacji programu profilaktycznego	Szkolenia rady pedagogicznej	- specjaliści
2. Zna przyczyny wagarów i potrafi	Opracowanie sposobów	- rozmowy indywidualne	- wychowawcy klas - pedagog szkolny

skutecznie motywować uczniów do udziału w zajęciach	motywowania uczniów do uczestnictwa w zajęciach, zaniechanie wagarów	- pogadanki na temat motywowania uczniów	
3. Kontrola frekwencji uczniów		- kontrola dzienników - kontrola uczniów wagarujących	- Wicedyrektorzy - wychowawcy klas - pedagog szkolny

2. UCZEŃ

CELE OGÓLNE	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	WYKONAWCY
1. Zna konsekwencje opuszczania zajęć szkolnych	Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, regulaminem klasyfikowania i oceniania, programem wychowawczym szkoły	- rozmowy indywidualne - pogadanki	- wychowawcy klas - pedagog szkolny
2. Korzysta z pomocy koleżeńskiej lub zwraca się o pomoc do nauczyciela w przypadku trudności w nauce	Organizowanie w obrębie klasy pomocy koleżeńskiej, wspomaganie ucznia mającego trudności w nauce przez nauczyciela, chwalenie jego postępów	- powoływanie „zespołów pomocy uczniowskiej” w klasach	- wychowawcy klas
3. Potrafi konsekwentnie dążyć do wyznaczonych sobie celów	Zachęcanie uczniów do udziału w kółkach zainteresowań, zawodach, konkursach, olimpiadach	- zajęcia pozalekcyjne	- nauczyciele - wychowawcy klas

3. RODZICE

CELE OGÓLNE	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	WYKONAWCY
1. Potrafią współpracować z wychowawcą	Dostarczanie rzetelnej informacji o frekwencji i postępach w nauce dziecka	- zebrania z rodzicami - rozmowy telefoniczne	- wychowawcy klas - pedagog szkolny

D) Działania zmierzające do przeciwdziałania alkoholizmowi.

CELE OGÓLNE	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	WYKONAWCY
1. Propagowanie życia w trzeźwości	Uświadomienie uczniom zagrożeń wynikających z nadużywania alkoholu	- lekcje wychowawcze - pogadanki	- nauczyciele - wychowawcy klas - pedagog szkolny - pielęgniarka szkolna
2. Kształtowanie odpowiedzialności za swoje zdrowie	Kształcenie nawyku zdrowego stylu życia	- lekcje wychowawcze - rozmowy indywidualne	- nauczyciele - wychowawcy klas - pedagog szkolny - pielęgniarka szkolna

E) Działania zmierzające do przeciwdziałania narkomanii.

CELE OGÓLNE	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	WYKONAWCY
1. Wzbudzanie świadomości konsekwencji z używania środków odurzających i substancji psychaktywnych u młodzieży	Zapoznanie uczniów ze skutkami zażywania środków odurzających oraz substancji psychaktywnych (dopalacze)	- lekcje wychowawcze - prowadzenie pogadanek - przygotowanie gazetek ściennych	- nauczyciele - wychowawcy klas - pedagog szkolny - pielęgniarka szkolna
2. Wzbudzanie świadomości konsekwencji z używania środków odurzających i substancji psychaktywnych u rodziców	Zapoznanie rodziców uczniów ze skutkami zażywania środków odurzających i substancji psychaktywnych (dopalacze)	- prelekcje na zebraniach z rodzicami - indywidualne rozmowy	- nauczyciele - wychowawcy klas - pedagog szkolny - pielęgniarka szkolna

F) Działania zmierzające do przeciwdziałania niktynizmowi.

CELE OGÓLNE	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	WYKONAWCY
1. Uświadamianie uczniom szkodliwości palenia papierosów i wpływu na ich stan zdrowia,	Poszerzenie wiedzy na temat skutków palenia papierosów	- informowanie poprzez materiały umieszczone w gablotach ściennych, - prezentacja plakatów,	- wychowawcy klas - pielęgniarka szkolna - pedagog szkolny

2. Wzbudzenie świadomości, że stałe palenie papierosów jest uzależnieniem!	. Uświadomienie uczniów, że nikotyna powoduje uzależnienie.	- lekcje wychowawcze - organizacja „Dnia bez papierosa”	- wychowawcy klas - dyrekcja szkoły - pielęgniarka szkolna - pedagog szkolny
--	---	--	---

G) Działania zmierzające do przeciwdziałania zachowaniom agresywnym

CELE OGÓLNE	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	WYKONAWCY
1. Wzbudzenie świadomości różnych zachowań i ich konsekwencji,	Uświadomienie uczniów, na czym polegają zachowania agresywne.	- zajęcia na temat agresji na lekcjach wychowawczych, realizacja programu,	- wychowawcy klas, - pedagog szkolny, - zaproszeni goście
2. Uświadamianie potrzeby godnego traktowania drugiego człowieka.	Wzbudzenie szacunku dla drugiego człowieka oraz poszanowania jego godności.	- rozmowy i dyskusje przy realizacji tematów na lekcjach wychowawczych, katechezy, wychowania do Życia w Rodzinie	- wychowawcy klas, - katecheta, ksiądz, - nauczyciele poszczególnych przedmiotów, - pedagog szkolny
3. Bezpieczeństwo w szkole	Zapewnienie bezpieczeństwa młodzieży podczas lekcji oraz na przerwach - Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły	- aktywne dyżury nauczycieli - wizyjny monitoring szkolny - znajomość zasad BHP	- nauczyciele

H) Działania zmierzające do kształtowania właściwych postaw i zachowań.

CELE OGÓLNE	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	WYKONAWCY
1. Dobór właściwego stroju przez uczniów,	Uświadomienie uczniom stosowania właściwego stroju w szkole.	- rozmowy na lekcjach wychowawczych,	- wychowawcy klas, - pozostali pracownicy szkoły.
2. Kulturalne korzystanie z telefonów komórkowych i sprzętu elektronicznego	Propagowanie właściwego korzystania z telefonów komórkowych i sprzętu elektronicznego	- rozmowy na lekcjach wychowawczych,	- wychowawcy klas, - pozostali pracownicy szkoły,

3. Dbalność o kulturę słowa	Wyeliminowanie wulgaryzmów u młodzieży	- rozmowy na lekcjach wychowawczych	- wychowawcy klas, - pozostali pracownicy szkoły,
-----------------------------	--	-------------------------------------	--

I) Działania zmierzające do walki ze stresem

CELE OGÓLNE	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	WYKONAWCY
1. Potrafi określić istotę stresu.	Pogłębianie wiedzy uczniów na temat stresu	- lekcje wychowawcze - pogadanki	- wychowawcy klas - pielęgniarka szkolna - pedagog szkolny
2. Zna podłoże biologiczne stresu. Potrafi rozpoznać objawy sytuacji stresowej.	Rozwijanie umiejętności redukcji stresu doraźnego i długofalowego.	- lekcje wychowawcze - pogadanki	- wychowawcy klas - pielęgniarka szkolna - pedagog szkolny
3. Zna strategię działania stresu	Pobudzanie zainteresowań uczniów sprawami zdrowia.	- lekcje wychowawcze - pogadanki	- wychowawcy klas - pielęgniarka szkolna - pedagog szkolny
4. Umie redukować stres i zapobiegać jego niekorzystnym dla zdrowia skutkom	Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i zapobieganie jego niekorzystnym skutkom.	- lekcje wychowawcze - pogadanki	- wychowawcy klas - pielęgniarka szkolna - pedagog szkolny

J) Profilaktyczny program „Eurosieroty”

CELE OGÓLNE	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	WYKONAWCY
1. Zapoznanie się z problemem „eurosierot” na terenie szkoły	Pozyskiwanie informacji o uczniach, których rodzice przebywają za granicą	- ankiety - rozmowy indywidualne	- wychowawcy - pedagog szkolny
2. Ocena wpływu przebywania rodziców za granicą na postawę i rozwój ucznia	Zapoznanie się z warunkami bezpieczeństwa i prawidłową opieką sprawowaną nad uczniami	- rozmowy indywidualne - rozmowy z pracownikami MOPS	- wychowawcy - pedagog szkolny
3. Pomoc uczniom mającym kłopoty z adaptacją w nowej	Rozpoznanie problemu: - pomoc	Omówienie rozwiązań, form pomocy podczas	- Dyrekcja - pedagog - wychowawcy klas

sytuacji życiowej	psychologiczno – pedagogiczna - pomoc dydaktyczna np. udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych	posiedzeń Rady Pedagogicznej oraz na spotkaniach z rodzicami.	
-------------------	--	--	--

Wszystkie wymienione zadania realizować będziemy w ramach podstawowych zadań profilaktyki szkolnej. Zagadnienia programowe mogą ulegać modyfikacji lub poszerzeniu o zadania wynikające z bieżących potrzeb szkoły.

Realizacja programu przebiega na trzech obszarach działań:

- działania ogólnoszkolne,
- działania wewnątrzklasowe,
- działania indywidualne.

Szkoła mając świadomość wagi działań profilaktycznych będzie prowadziła rzetelną diagnozę działań wychowawczo-profilaktycznych oraz potrzeb danego środowiska. W tym celu posłuży się badaniem ankietowym. Wyniki tych badań będą dostępne dla uczniów, nauczycieli i rodziców.

Strategia naszych działań ma charakter systemowy, a nie jednorazowy.

Program akcentuje działania adresowane do grup niskiego ryzyka (profilaktyka pierwszorzędowa).

Metody i sposoby realizacji:

- zajęcia w ramach godzin wychowawczych,
- zajęcia w trakcie realizacji poszczególnych przedmiotów,
- prelekcje,
- warsztaty,
- pogadanki,
- projekcje filmów,
- gazetki ściennie,
- rozmowy indywidualne,
- zajęcia pozalekcyjne (wycieczki, koła zainteresowań itp.)
- uroczystości szkolne (, dzień sportu, Studniówka, wigilie klasowe itd.),
- apele okolicznościowe i porządkowe,
- spektakle edukacyjno- profilaktyczne,
- badania ankietowe.

6. Wykaz zasad i norm dotyczących wszystkich członków społeczności szkolnej.

1. Statut Szkoły – opisuje najistotniejsze zasady funkcjonowania szkoły, w tym prawa i obowiązki ucznia i nauczyciela. W oddzielnym punkcie wymienia się zachowania negatywne, do których uczeń nie ma prawa, a które mogą stać się przyczyną dyscyplinarnego skreślenia z listy uczniów (pełnoletnich). Regulamin wewnętrzny precyzuje także podstawowe zasady zachowania bezpieczeństwa w szkole, rozliczania nieobecności i spóźnień na lekcje, oceniania i utrzymywania w szkole czystości i porządku. Obejmuje także zasady nagradzania i karania uczniów.

2. Ocena zachowania ucznia wg Wewnętrznego Systemu Oceniania wyraża opinię szkoły o spełnianiu przez ucznia obowiązków szkolnych, jego kulturze osobistej, postawie wobec kolegów i innych osób. Tryb i zasady ustalania ocen, ogólne kryteria oceny zachowania ucznia w szkole oraz tryb odwoławczy od oceny z zachowania uczniów określa Regulamin oceniania zachowania uczniów w Zespole Szkół Mechaniczno – Samochodowych w Zabrze.

7. Współpraca z rodzicami.

Szkoła:

- zapozna uczniów z opracowanym szkolnym programem profilaktyki,
- dostosuje tematy z zakresu profilaktyki do pojawiających się problemów w szkole i w zespole klasowym,
- zaprosi na zebrania z rodzicami specjalistów z zakresu profilaktyki, którzy nakreślą rodzicom istniejący problem,
- prowadzić będzie pedagogizację rodziców w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz stosowania właściwych metod wychowawczych,
- organizować będzie spotkania z Radą Rodziców i trójkami klasowymi.

Rodzice:

- współdecydują w sprawach działań profilaktycznych w szkole,
- aktywnie uczestniczą w programowaniu pracy szkoły i projektowaniu jej rozwoju,

- uczestniczą w spotkaniach organizowanych przez dyrekcję szkoły,
- pomagają i włączają się w organizację imprez klasowych, szkolnych,
- uczestniczą w pedagogizacji rodziców prowadzonej przez szkołę,
- ujednolicają oddziaływania wychowawcze wobec swoich dzieci zgodnie ze wskazówkami szkoły w trakcie rozwiązywania problemów wychowawczych.

8. Monitorowanie i ewaluowanie szkolnego programu profilaktyki

Dokonywanie ewaluacji jest niezbędnym elementem każdego nowoczesnego programu. Ewaluacja jest sposobem rozpoznawania i rozwiązywania różnych niejasnych zagadnień, by działania profilaktyczne były skuteczne i efektywniejsze. Ewaluacja w naszej szkole prowadzona jest raz w roku szkolnym w odniesieniu do zajęć, jak i działań profilaktycznych. Ma ona charakter formatywny (kształtujący). W tym celu wykorzystywane są następujące (do wyboru) metody: obserwacja, ankieta, rozmowy indywidualne i wywiady oraz analiza dokumentów. Ewaluacja sumująca będzie przeprowadzona po trzecim roku funkcjonowania programu. Wyniki badań ankietowych staną się podstawą do sformułowania wniosków, które następnie będą uwzględnione przy opracowywaniu kolejnego programu profilaktycznego.

9. Baza szkoły

- klasopracownie przedmiotowe,
- pracownia komputerowa (z możliwością korzystania z Internetu),
- biblioteka z czytelnią i komputerami,
- sala gimnastyczna,
- siłownia,
- gabinet pedagoga szkolnego,
- gabinet pielęgniarki szkolnej.

Program został zatwierdzony Uchwałą Rady Pedagogicznej Nr 317/167/2011 z dnia 11 stycznia 2011r.